

copy



Україна  
Донецький окружний адміністративний суд

РІШЕННЯ  
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

12 червня 2020 р.

Справа № 200/2979/20-а

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Суддя Донецького окружного адміністративного суду Давиденко Т.В.  
розглянувши в порядку письмового провадження адміністративний позов Алексіна  
Едуарда Івановича  
до відповідача Бахмутсько-Лиманського об'єднаного управління Пенсійного фонду  
України Донецької області  
про визнання протиправною бездіяльності, скасування рішення, зобов'язання вчинити  
певні дії, -

ВСТАНОВИВ:

Алексін Едуард Іванович звернувся до Донецького окружного адміністративного суду  
з адміністративним позовом до Бахмутсько-Лиманського об'єднаного управління Пенсійного  
фонду України Донецької області про:

- визнання протиправною бездіяльності щодо незарахування періоду навчання в СПТУ  
№ 88 з 01.09.1987 року по 16.12.1987 року та з 12.01.1990 року по 28.06.1990 року, періоду  
проходження військової служби з 16.12.1987 року по 12.12.1989 року, періоду роботи з  
13.08.1990 року по 13.01.1994 року, не зарахування до страхового стажу період роботи з  
07.12.1994 року 23.08.1995 року, періоду роботи з 27.02.1996 року по 20.07.2005 року,  
періоду роботи з 22.01.2007 року по 28.11.2014 року при призначенні пенсії за віком на  
пільгових умовах;

- скасування рішення № 43 про незарахування періоду навчання в СПТУ № 88 з  
01.09.1987 року по 16.12.1987 року та з 12.01.1990 року по 28.06.1990 року, періоду  
проходження військової служби з 16.12.1987 року по 12.12.1989 року, періоду роботи з  
13.08.1990 року по 13.01.1994 року, не зарахування до страхового стажу період роботи з  
07.12.1994 року 23.08.1995 року, періоду роботи з 27.02.1996 року по 20.07.2005 року,  
періоду роботи з 22.01.2007 року по 28.11.2014 року при призначенні пенсії за віком на  
пільгових умовах;

- зобов'язання зарахувати до загального та пільгового стажу періоду навчання в СПТУ  
№ 88 з 01.09.1987 року по 16.12.1987 року та з 12.01.1990 року по 28.06.1990 року, періоду  
проходження військової служби з 16.12.1987 року по 12.12.1989 року, періоду роботи з  
13.08.1990 року по 13.01.1994 року, не зарахування до страхового стажу період роботи з  
07.12.1994 року 23.08.1995 року, періоду роботи з 27.02.1996 року по 20.07.2005 року,  
періоду роботи з 22.01.2007 року по 28.11.2014 року при призначенні пенсії за віком на  
пільгових умовах;

- зобов'язання повторно розглянути заяву від 20.01.2020 року про призначення пенсії за  
віком на пільгових умовах з урахуванням зарахованих до пільгового стажу періоду роботи;

- зобов'язання при призначенні пенсії за віком на пільгових умовах врахувати



\*306\*4233498\*1\*2\*

страховий стаж за період роботи з 07.12.1994 року по 23.08.1995 року.

Доводи позовної заяви обґрунтовує тим, що, відповідач, як вважає позивач, приймаючи рішення про відмову в призначенні пенсії на пільгових умовах позивачу, діяв з перевищенням повноважень та не у спосіб, визначений чинним законодавством з питань пенсійного забезпечення.

Вказує на те, що не зарахування до загального трудового стажу період навчання з 01.09.1987 року по 16.12.1987 року та з 12.01.1990 року по 28.06.1990 року та період проходження військової служби з 16.12.1987 року по 12.12.1989 року є безпідставним, оскільки основним документом, що підтверджує страховий стаж, є трудова книжка, у якій містяться відповідні записи про період навчання та проходження військової служби.

Наполягає на тому, що не зарахування до пільгового стажу періодів роботи з 13.08.1990 року по 13.01.1994 року, з 27.02.1996 року по 20.07.2005 року, з 22.01.2007 року по 28.11.2014 року та не зарахування до страхового стажу період роботи з 07.12.1994 року по 23.08.1995 року при призначенні пенсії за віком на пільгових умовах є безпідставним, оскільки основним документом, що підтверджує пільговий стаж, є трудова книжка, у якій містяться відповідні записи про періоди роботи.

Враховуючи викладене, просить задовольнити позовні вимоги в повному обсязі.

У відзиві на адміністративний позов відповідач вказав на її безпідставність та зазначив, що рішення про відмову в призначенні пенсії на пільгових умовах позивачу прийняте відповідачем в межах повноважень, та у спосіб, визначений чинним законодавством з питань пенсійного забезпечення.

Вказує на неможливість підтвердити достовірність документів щодо підтвердження пільгового характеру роботи позивача у зазначені періоди, а тому немає підстав для призначення позивачу пенсії на пільгових умовах.

Враховуючи наведене, просить у задоволенні позовних вимог відмовити в повному обсязі.

Позивач у судове засідання не з'явився, про дату та місце розгляду справи повідомлений належним чином, заяву про розгляд справи без його участі.

Представник відповідача у судове засідання не з'явився, про дату та місце розгляду справи повідомлений належним чином, надав відзив, заяву про розгляд справи за його участю не надав.

Відповідно до ч. 9 ст. 205 Кодексу адміністративного судочинства України якщо немає перешкод для розгляду справи у судовому засіданні, визначених цією статтею, але всі учасники справи не з'явилися у судове засідання, хоча і були належним чином повідомлені про дату, час і місце судового розгляду, суд має право розглянути справу у письмовому провадженні у разі відсутності потреби заслухати свідка чи експерта.

Згідно ч. 4 ст. 243 Кодексу адміністративного судочинства України судові рішення, постановлені у письмовому провадженні, повинні бути складені у повному обсязі не пізніше закінчення встановлених цим Кодексом строків розгляду відповідної справи, заяви або клопотання.

Відповідно ч. 5 ст. 250 Кодексу адміністративного судочинства України датою ухвалення судового рішення є дата його проголошення (незалежно від того, яке рішення проголошено - повне чи скорочене). Датою ухвалення судового рішення в порядку письмового провадження є дата складення повного судового рішення.

Враховуючи наведене, суд розглядає позовну заяву в порядку письмового провадження на підставі наявних у ній доказів.

Дослідивши матеріали справи, доводи позовної заяви, відзиву, суд з'ясував наступні обставини справи.

Алексін Едуард Іванович, 21.12.1969 року народження, РНОКПП 2555712277, місце проживання: 84692, Донецька обл., смт. Зайцеве, вул. Лисянського, 51, паспорт ВС 503659 (а.с. 8-12).



2

24.01.2020 року Бахмутсько-Лиманським ОУПФУ прийняте рішення № 43 про відмову Алексіну Е.І. в призначенні пенсії на пільгових умовах, до страхового стажу не зарахований період роботи з 07.12.1994 року по 23.08.1995 року, оскільки запис про період роботи не підтверджений печаткою підприємства та підписом відповідальної особи, до пільгового стажу не зараховані періоди роботи з 13.08.1990 року по 13.01.1994 року, з 27.02.1996 року по 28.11.2014 року у зв'язку з неможливістю провести перевірку достовірності документів щодо підтвердження пільгового характеру роботи, оскільки підприємство знаходиться на непідконтрольній українській владі території (а.с. 66-67).

Згідно записів трудової книжки БТ – II № 4773625 Алексін Е.І.:

- з 16.12.1987 року по 12.12.1989 року проходив службу у Радянській Армії;
- з 01.09.1989 року по 28.06.1990 року навчався в СПГУ № 88;
- з 13.08.1990 року по 15.03.1991 року працював на посаді електрослюсаря 3 розряду з повним робочим днем під землею на Шахті ім. М.О.Ізотова;
- з 16.03.1991 року по 25.10.1991 року працював на посаді гірника 5 розряду з повним робочим днем під землею на Шахті ім. М.О.Ізотова;
- з 26.10.1991 року по 15.09.1993 року працював на посаді машиніста бурильних установ 4 розряду з повним робочим днем під землею на Шахті ім. М.О.Ізотова;
- з 16.09.1993 року по 05.11.1993 року працював на посаді учня забійника з повним робочим днем під землею на Шахті ім. М.О.Ізотова;
- з 06.11.1993 року по 13.01.1994 року працював на посаді забійника з повним робочим днем під землею на Шахті ім. М.О.Ізотова;
- з 07.12.1994 року по 23.08.1995 року працював на посаді монтажника шляху на Донецькій залізниці;
- з 27.02.1996 року по 20.07.2005 року працював на посаді електрослюсара підземного 4 розряду з повним робочим днем під землею на Шахті ім. К.А.Румянцева;
- з 22.01.2007 року по 17.04.2018 року працював на посаді електрослюсара 5 розряду з повним робочим днем під землею на ДП «Артемвугілля» (а.с.13-17).

Як встановлено судом, з 16.12.1987 року по 12.12.1989 року Алексін Е.І. проходив дійсну строкову службу в армії, що підтверджується записами у військовому квитку НУ № 9200730 (а.с.18-22).

Згідно довідки Державного навчального закладу «Горлівський центр професійно-технічної освіти» від 25.10.2013 року № 01/827 Алексін Е.І. навчався з 01.09.1987 року по 16.12.1987 року та з 12.01.1990 року по 28.06.1990 року в ПТУ № 88 м. Горлівки (а.с.24).

Відповідно до архівних довідок адміністрації міста Горлівка від 21.10.2019 року № 16/02-07-06/1409, від 21.10.2019 року № 16/02-07-06/1411, від 21.10.2019 року № 16/02-07-06/1408, від 21.10.2019 року № 16/02-07-06/1410 та довідок Державного підприємства «Артемвугілля» від 23.12.2019 року № 2312/101, від 23.12.2019 року № 2312/102 про підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсії за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній Алексін Е.І. працював повний робочий день з 13.08.1990 року по 15.03.1991 року, з 16.08.1991 року по 25.10.1991 року, з 26.10.1991 року по 25.10.1991 року, з 26.10.1991 року по 15.09.1993 року, з 16.09.1993 року по 05.11.1993 року, з 06.11.1993 року по 05.11.1993 року, з 06.11.1993 року по 13.01.1994 року на Шахті ім. М.О.Ізотова, з 27.02.1996 року по 20.07.2005 року на Шахті ім. К.А.Румянцева, з 22.01.2007 року по 28.11.2014 року на ДП «Артемвугілля» (а.с.30-37).

Між сторонами немає розбіжностей щодо обставин справи, встановлених судом, в позовній заяві позивач просить задовольнити позовні вимоги в повному обсязі.

Проаналізувавши встановлені обставини справи та норми законодавства України, яке регулює спірні правовідносини, суд вважає позовну заяву такою, що підлягає частковому задоволенню, з наступних підстав.

Статтею 19 Конституції України встановлено, що правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не



передбачено законодавством. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до ст. 2 Кодексу адміністративного судочинства України завданням адміністративного судочинства є справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом спорів у сфері публічно-правових відносин з метою ефективного захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від порушень з боку суб'єктів владних повноважень.

За Преамбулою Закону України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування” цей Закон, розроблений відповідно до Конституції України та Основ законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, визначає принципи, засади і механізми функціонування системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, призначення, перерахунку і виплати пенсій, надання соціальних послуг з коштів Пенсійного фонду, що формується за рахунок страхових внесків роботодавців, бюджетних та інших джерел, передбачених цим Законом, а також регулює порядок формування Накопичувального пенсійного фонду та фінансування за рахунок його коштів видатків на оплату договорів страхування довічних пенсій або одноразових виплат застрахованим особам, членам їхніх сімей та іншим особам, передбаченим цим Законом.

Статтею 58 зазначеного Закону на Пенсійний фонд покладене керівництво та управління солідарною системою, збір, акумуляція та облік страхових внесків, призначення пенсії та підготовка документів для її виплати, забезпечення своєчасного і в повному обсязі фінансування та виплати пенсій, допомоги на поховання, здійснення контролю за цільовим використанням коштів Пенсійного фонду, вирішення питань, пов'язаних з веденням обліку пенсійних активів застрахованих осіб на накопичувальних пенсійних рахунках, здійснення адміністративного управління Накопичувальним фондом та інші функції, передбачені Законом і статутом Пенсійного фонду.

Правові та організаційні засади забезпечення збору та обліку єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, умови та порядок його нарахування і сплати та повноваження органу, що здійснює його збір та ведення обліку визначає Закон України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування”, пунктом 7 частини 1 статті 1 якого визначено, що Пенсійний фонд України - орган, уповноважений відповідно до цього Закону вести реєстр застрахованих осіб Державного реєстру та виконувати інші функції, передбачені законом.

Тобто, відповідач у справі – орган владних повноважень, який виконує владні управлінські функції, надані йому чинним законодавством щодо призначення пенсії, підготовки документів для її виплати, забезпечення своєчасного і в повному обсязі фінансування та виплати пенсій.

Відповідно до ст. 3 Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав свобод людини є головним обов'язком держави.

Згідно ст. 22 Конституції України конституційні права і свободи ґрунтуються і не можуть бути скасовані. При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.

Відповідно до ст. 55 Конституції України права і свободи людини і громадянина захищаються судом. Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Суд враховує, що конституційне право на соціальний захист включає і право громадян на забезпечення їх у старості, пенсія за віком, за вислугу років та інші її види, що



призначаються у зв'язку з трудовою діяльністю, виконанням трудових обов'язків і є однією з форм соціального захисту, цим визначається зміст і характер обов'язку держави стосовно тих громадян, які набули право на одержання пенсії.

Пунктом 2 розділу ХУ Прикінцевих положень Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" передбачено, що Пенсійне забезпечення застрахованих осіб, які працювали або працюють на підземних роботах, на роботах з особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці за списком № 1 та на інших роботах із шкідливими і важкими умовами праці за списком № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників, затверджених Кабінетом Міністрів України, та за результатами атестації робочих місць, на посадах, що дають право на призначення пенсії за віком на пільгових умовах або за вислугу років, які відповідно до законодавства, що діяло раніше, мали право на пенсію на пільгових умовах або за вислугу років, здійснюється згідно з окремим законодавчим актом через професійні та корпоративні фонди. До запровадження пенсійного забезпечення через професійні та корпоративні фонди цим особам пенсії призначаються органами Пенсійного фонду за нормами цього закону в разі досягнення пенсійного віку та наявності трудового стажу, передбаченого Законом України "Про пенсійне забезпечення".

Статтею 100 Закону України "Про пенсійне забезпечення" встановлений порядок призначення пільгових пенсій особам, які мали право на пенсію на пільгових умовах до введення в дію цього Закону, згідно якої особам, які працювали до введення в дію цього Закону на роботах із шкідливими і важкими умовами праці, передбачених раніше діючим законодавством, пенсії за віком призначаються на таких умовах: а) особам, які мають на день введення в дію цього Закону повний стаж на зазначених роботах, що давав право на пенсію на пільгових умовах, пенсії в розмірах, передбачених цим Законом, призначаються відповідно до вимог за віком і стажем, встановлених раніше діючим законодавством; б) особам, які не мають повного стажу роботи із шкідливими і важкими умовами праці, вік, необхідний для призначення пенсії відповідно до статті 12, знижується пропорційно наявному стажу в порядку, передбаченому статтями 13 - 14 цього Закону, виходячи з вимог цього стажу, встановлених раніше діючим законодавством.

Згідно п. а. ст. 13 Закону України "Про пенсійне забезпечення" на пільгових умовах мають право на пенсію за віком, незалежно від місця останньої роботи працівники, зайняті повний робочий день на підземних роботах, на роботах з особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці, - за списком № 1 виробництв, робіт, професій, посад і показників, затверджуваним Кабінетом Міністрів України, і за результатами атестації робочих місць - після досягнення 50 років і при стажі роботи не менше 25 років у чоловіків, з них не менше 10 років на зазначених роботах, і не менше 20 років у жінок, з них не менше 7 років 6 місяців на зазначених роботах.

Стаття 62 Закону України "Про пенсійне забезпечення" встановлює, що основним документом, який підтверджує стаж роботи, є трудова книжка. Порядок підтвердження наявного трудового стажу при відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Згідно п.20 Постанови Кабінету Міністрів України від 12.08.1993 року № 637 "Про затвердження порядку підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсій за відсутності трудової книжки або відповідних записів в ній" у тих випадках коли в трудовій книжці відсутні відомості, що визначають право на пенсію на пільгових умовах, або за вислугу років, встановлених для окремих категорій працівників, для підтвердження спеціального стажу приймаються уточнюючі довідки підприємств або організацій.

З аналізу зазначених норм чинного законодавства вбачається, що використання норм постанови № 637 шляхом надання уточнюючих довідок про підтвердження спеціального стажу (у тому числі й зайнятості позивача протягом повного робочого дня на підземних роботах, що є спірним у цій справі) має місце лише у разі відсутності в трудовій книжці/або



відповідних записах до неї відомостей, що визначають право на пенсію на пільгових умовах, або за вислугу років, встановлених для окремих категорій працівників.

Як встановлено судом та підтверджено матеріалами справи, в трудовій книжці позивача містяться записи про періоди роботи з 13.08.1990 року по 15.03.1991 року на посаді електрослюсаря 3 розряду з повним робочим днем під землею на Шахті ім. М.О.Ізотова, з 16.03.1991 року по 25.10.1991 року на посаді гірника 5 розряду з повним робочим днем під землею на Шахті ім. М.О.Ізотова, з 26.10.1991 року по 15.09.1993 року на посаді машиніста бурильних установ 4 розряду з повним робочим днем під землею на Шахті ім. М.О.Ізотова, з 16.09.1993 року по 05.11.1993 року на посаді учня забійника з повним робочим днем під землею на Шахті ім. М.О.Ізотова, з 06.11.1993 року по 13.01.1994 року на посаді забійника з повним робочим днем під землею на Шахті ім. М.О.Ізотова, з 07.12.1994 року по 23.08.1995 року на посаді монтажника шляху на Донецькій залізниці, з 27.02.1996 року по 20.07.2005 року на посаді електрослюсаря підземного 4 розряду з повним робочим днем під землею на Шахті ім. К.А.Румянцева, з 22.01.2007 року по 17.04.2018 року на посаді електрослюсаря 5 розряду з повним робочим днем під землею на ДП «Артемвугілля».

Тобто, трудова книжка позивача містить записи про його роботу у спірний період повний робочий день на підземних роботах зі шкідливими та важкими умовами праці, що дає йому право на зарахування цього періоду до пільгового стажу для призначення пенсії на пільгових умовах на підставі статті 13 Закону України «Про пенсійне забезпечення».

Частиною 4 ст. 24 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» передбачено, що періоди трудової діяльності та інші періоди, що враховувалися до стажу роботи для призначення пенсії до набрання чинності цим Законом, зараховуються до страхового стажу в порядку і на умовах, передбачених законодавством, що діяло раніше, крім випадків, передбачених цим Законом.

Пунктом 109 Положення про порядок призначення та виплати державних пенсій, затвердженого постановою Ради Міністрів СРСР від 03.08.1972 року, встановлено, що при призначенні пенсії на пільгових умовах і в пільгових розмірах період роботи, вказаний в підпункті «з» (зокрема, навчання в професійно-технічних училищах) прирівнюється до роботи, яка слідувала по закінченню цього періоду.

Як встановлено судом та підтверджено матеріалами справи, період навчання позивача з 01.09.1989 року по 28.06.1990 року в ПТУ № 88 м. Горлівки підтверджений записом в трудовій книжці.

Суд вважає протиправним не зарахування до стажу роботи позивача періоду проходження військової служби, виходячи з наступного.

Відповідно до ст.16 Закону України «Про пенсійне забезпечення» військовослужбовці, особи начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, які брали участь у бойових діях, тощо мають право на пенсію: чоловіки - після досягнення 55 років і при стажі роботи не менше 25 років.

Згідно абз. 6 п. 3 Прикінцевих положень Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», діючого на час звернення позивача з заявою до Фонду, військовослужбовці, особи начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, які брали участь у бойових діях, тощо мають право на призначення дострокової пенсії за віком після досягнення чоловіками 55 років та за наявності страхового стажу не менше 25 років.

Правове регулювання відносин між державою і громадянами України у зв'язку з виконанням ними конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни здійснює Закон України «Про військовий обов'язок та військову службу».

Відповідно до ч. 9 ст. 1 Закон України «Про військовий обов'язок та військову службу» щодо військового обов'язку громадяни України поділяються, зокрема, на такі категорії: військовослужбовці - особи, які проходять військову службу; військовозобов'язані - особи, які перебувають у запасі для комплектування Збройних Сил України та інших військових формувань на особливий період, а також для виконання робіт із забезпечення оборони



держави.

Згідно ст. 2 Закон України «Про військовий обов'язок та військову службу» військова служба є державною службою особливого характеру, яка полягає у професійній діяльності придатних до неї за станом здоров'я і віком громадян України, пов'язаній із захистом Вітчизни. Час проходження військової служби зараховується громадянам України до їх страхового стажу, стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби.

Частиною 4 вказаної статті Закону визначені види військової служби, до яких, зокрема, віднесена й військова служба за призивом під час мобілізації за особливий період.

Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» визначає основні засади державної політики у сфері соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей, встановлює єдину систему їх соціального та правового захисту, гарантує військовослужбовцям та членам їх сімей в економічній, соціальній, політичній сферах сприятливі умови для реалізації їх конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни та регулює відносини у цій галузі, поширюється також на військовозобов'язаних та резервістів, призваних на військову службу.

З аналізу вищенаведених норм чинного законодавства вбачається, що громадяни з числа військовозобов'язаних, які призвані та проходять військову службу, у цей період вважаються такими, що користуються гарантіями держави на рівні з іншими військовослужбовцями.

Статтею 57 Закону України «Про пенсійне забезпечення» встановлені пільги по обчисленню стажу за час перебування на фронті, а саме: військова служба у складі діючої армії у період бойових дій зараховується до стажу роботи на пільгових умовах у порядку, встановленому для обчислення строків цієї служби при призначенні пенсій за вислугу років військовослужбовцям.

Згідно ст. 8 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» час перебування громадян України на військовій службі зараховується до їх страхового стажу, стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби. Час проходження строкової військової служби зараховується до стажу роботи, що дає право на призначення пенсії за віком на пільгових умовах, якщо на момент призову особа, зокрема працювала за професією або займала посаду, що передбачала право на пенсію за віком на пільгових умовах. Час проходження військовослужбовцями військової служби в особливий період, що оголошується відповідно до Закону України «Про оборону України», зараховується до їх вислуги років, стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби на пільгових умовах у порядку, який визначається Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до абз.1 п.1 Порядку обчислення вислуги років, призначення та виплати пенсій і грошової допомоги особам офіцерського складу, прапорщикам, мічманам, військовослужбовцям надстрокової служби та військової служби за контрактом, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.1992 року № 393 для призначення пенсій за вислугу років відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» особам офіцерського складу, прапорщикам, мічманам, військовослужбовцям надстрокової служби та військової служби за контрактом, особам начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, поліцейським, особам, зазначеним у пункті «ж» статті 1-2 такого Закону, до вислуги років зараховуються військова служба у Збройних Силах, Національній гвардії тощо.

Згідно п.3 Порядку до вислуги років для призначення пенсій особам, зазначеним в абз.1 п.1 цієї постанови, зараховується на пільгових умовах один місяць служби за три місяці час проходження служби, протягом якого особа брала участь в антитерористичній операції.

Як встановлено судом та підтверджено матеріалами справи, позивач у період з



16.12.1987 року по 12.12.1989 року проходив службу в рядах Радянської армії, тому цей період повинен бути зарахований до трудового стажу для призначення пенсії на пільгових умовах із розрахунку один місяць служби за три місяці.

Враховуючи наведене, суд вважає неправомірними дії відповідача щодо не зарахування періоду проходження військової служби з 16.12.1987 року по 12.12.1989 року.

Суд вражає неправомірними дії відповідача щодо не зарахування до страхового стажу позивача періоду роботи з 07.12.1994 року 23.08.1995 року, виходячи з наступного.

Згідно ст.1, п. 1 ст. 24 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" страховий стаж - період (строк), протягом якого особа підлягала державному соціальному страхуванню, якою або за яку сплачувався збір на обов'язкове державне пенсійне страхування згідно із законодавством, що діяло раніше, та/або підлягає загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню згідно із цим Законом і за який сплачено страхові внески. Страхові внески - кошти відрахувань на соціальне страхування, збір на обов'язкове державне пенсійне страхування та страхові внески на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, сплачені (які підлягають сплаті) згідно із законодавством, що діяло раніше; надходження від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, що спрямовуються на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування.

Відповідно до ст.62 Закону України «Про пенсійне забезпечення» основним документом, що підтверджує стаж роботи, є трудова книжка. Порядок підтвердження наявного трудового стажу при відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Згідно п.2.14 Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників, затвердженої Наказом Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства соціального захисту населення України від 29.07.1993 року № 58, якщо працівник має право на пенсію за віком на пільгових умовах, запис у трудовій книжці робиться на підставі наказу, виданого за результатами атестації робочих місць, і має відповідати найменуванню Списків виробництв, робіт, професій, посад і показників, що дають право на пільгове пенсійне забезпечення. Показники, зазначені у цих Списках обов'язково повинні бути підтверджені у карті оцінки умов праці робочого місця за результатами атестації і можуть записуватись у дужках.

Разом з цим, відповідно до п. 2.4 Інструкції № 58, записи у трудовій книжці завіряються печаткою підприємства.

Відповідно до пункту 4.1 Інструкції у разі звільнення всі записи про роботу працівника скріплюються підписом керівника підприємства та печаткою. У разі звільнення осіб, які працювали в селянському (фермерському) господарстві за трудовим договором або припинення членства в селянському (фермерському) господарстві після відповідних записів у трудових книжках, зроблених головою селянського (фермерського) господарства, трудовий стаж у цьому господарстві підтверджується підписом керівника, заступника, іншої уповноваженої на це особи та завіряється печаткою місцевого органу державної виконавчої влади.

Таким чином, доказом правильності оформлення трудової книжки та відповідність записів про роботу працівника фактично виконуваний останнім роботи, що у свою чергу є підтвердженням стажу роботи, є правильність оформлення трудової книжки в частині підпису керівником та скріпленням печаткою.

Трудова книжка позивача є належним доказом роботи на вказаних посадах і у наведений період часу, оскільки відповідні записи скріплені печаткою підприємства відповідно до Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників, затвердженої Наказом Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства соціального захисту населення України від 29.07.1993 року № 58.

На підставі викладеного, суд вважає, що відповідачем неправомірно не зарахований до





страхового стажу позивача період роботи з 07.12.1994 року 23.08.1995 року на Донецькій залізниці.

Суд вважає, також, неправомірним довід відповідача про неприйняття наданих позивачем довідок про підтвердження трудового стажу, виходячи з наступного.

Щодо окупованих територій у практиці Міжнародного суду ООН сформульовані так звані "намібійські винятки": документи, видані окупаційною владою, повинні визнаватися, якщо їх невизнання веде за собою серйозні порушення або обмеження прав громадян.

У рішенні Європейського суду з прав людини Мозер проти Республіки Молдови та Росії від 23.02.2016 ЄСПЛ констатував, що Консультативний висновок Міжнародного Суду, що розуміється в сукупності з виступами і поясненнями деяких членів суду, чітко показує, що в ситуаціях, подібних до тих, що наводяться в цій справі, зобов'язання ігнорувати, не брати до уваги дії існуючих defacto органів та інститутів [окупаційної влади] далеко від абсолютного. Для людей, що проживають на цій території, життя триває. І це життя потрібно зробити більш стерпним і захищеним фактичною владою, включаючи їх суди; і виключно в інтересах жителів цієї території дії згаданої влади, які мають відношення до сказаного вище, не можуть просто ігноруватися третіми країнами або міжнародними організаціями, особливо судами.

В даному випадку позивач не може бути позбавлений свого права у спірних взаємовідносинах через неможливість перевірки достовірності трудового стажу роботи, у зв'язку з наданням зазначених довідок підприємством, що знаходиться на території непідконтрольній українській владі.

Згідно ч. 2 ст. 9 Кодексу адміністративного судочинства України суд розглядає адміністративні справи не інакше як за позовною заявою, поданою відповідно до цього Кодексу, в межах позовних вимог. Суд може вийти за межі позовних вимог, якщо це необхідно для ефективного захисту прав, свобод, інтересів людини і громадянина, інших суб'єктів у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку суб'єктів владних повноважень.

Оскільки під час розгляду справи судом встановлена протиправність дій відповідача щодо відмови у призначенні пенсії позивачу, суд вважає за необхідне з метою ефективного захисту прав, свобод, інтересів позивача, вийти за межі позовних вимог та ухвалити рішення про визнання таких дій протиправними.

Щодо вимоги про зобов'язання зарахувати до загального та пільгового стажу вищезазначених періодів, суд враховує наступне.

Реалізація суб'єктами публічної адміністрації своїх повноважень, які є законодавчо визначеними, що впливає з положень частини другої статті 19 Конституції України, здійснюється в межах відповідної законної дискреції.

У свою чергу, під дискреційними повноваженнями слід розуміти надання органу або посадовій особі повноважень діяти на власний розсуд в межах закону. Зокрема, дискреційні повноваження полягають у тому, що суб'єкт владних повноважень може обирати у конкретній ситуації альтернативне рішення, яке є законним.

Дискреційні повноваження - це комплекс прав і зобов'язань представників влади як на державному, так і на регіональному рівнях, у тому числі представників суспільства, яких уповноважили діяти від імені держави чи будь-якого органу місцевого самоврядування, що мають можливість надати повного або часткового визначення і змісту, і виду прийнятого управлінського рішення.

Обмежуючим фактором для рішень представників влади згідно з визначенням владних дискреційних повноважень є закон і справедливість.

Відповідно до Рекомендацій Комітету Ради Європи № R(80)2 щодо здійснення адміністративними органами влади дискреційних повноважень, прийнятих Комітетом Ради 11.03.1980 року на 316-й нараді, під дискреційними повноваженнями слід розуміти повноваження, які адміністративний орган, приймаючи рішення, може здійснювати з певною

свободою розсуду, тобто, коли такий орган може обирати з кількох юридично допустимих рішень те, яке він вважає найкращим за даних обставин.

Відповідно до статті 13 “Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод” кожен, чий права та свободи, визнані в цій Конвенції, було порушено, має право на ефективний засіб юридичного захисту в національному органі, навіть якщо таке порушення було вчинене особами, які здійснювали свої офіційні повноваження.

Обираючи спосіб захисту порушеного права, суд зважає на його ефективність з точки зору статті 13 “Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод” та враховує положення “Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи № R(80)2 стосовно здійснення адміністративними органами влади дискреційних повноважень”, прийняті Комітетом Міністрів 11.03.1980 року, а саме суд не може підміняти державний орган, рішення якого оскаржується, приймати замість рішення, яке визнається протиправним, інше рішення, яке б відповідало закону, та давати вказівки, які б свідчили про вирішення питань, які належать до компетенції такого суб'єкта владних повноважень, оскільки такі дії виходять за межі визначених йому повноважень законодавцем.

Разом з тим, пунктом 4 частини 1 статті 5 Кодексу адміністративного судочинства України передбачено, що адміністративний позов може містити вимоги про зобов'язання відповідача - суб'єкта владних повноважень вчинити певні дії.

Відповідно до пункту 4 частини 2 статті 245 Кодексу адміністративного судочинства України у разі задоволення адміністративного позову суд може прийняти рішення про зобов'язання відповідача вчинити певні дії.

Згідно позиції Верховного Суду, яка сформована у постановках від 13 лютого 2018 року у справі № 361/7567/15-а, від 07 березня 2018 року у справі № 569/15527/16-а, від 20 березня 2018 року у справі № 461/2579/17, від 20 березня 2018 року у справі № 820/4554/17, від 03 квітня 2018 року у справі № 569/16681/16-а та від 12 квітня 2018 року у справі № 826/8803/15, дискреційні повноваження - це можливість діяти за власним розсудом, в межах закону, можливість застосувати норми закону та вчинити конкретні дії (або дію) серед інших, кожна з яких окремо є відносно правильними (законними).

Тобто, дискреційними є право суб'єкта владних повноважень обирати у конкретній ситуації між альтернативами, кожна з яких є правомірною. Прикладом такого права є повноваження, які закріплені у законодавстві із застосуванням слова “може”.

Суд, перевіряючи рішення, дію чи бездіяльність суб'єкта владних повноважень на відповідність закріпленим у ч. 2 ст. 2 Кодексу адміністративного судочинства України критеріям, не втручається у дискрецію (вільний розсуд) суб'єкта владних повноважень поза межами перевірки за названими критеріями.

Суд не може підміняти державний орган, рішення якого оскаржується, приймати замість рішення, яке визнається протиправним, інше рішення, яке б відповідало закону, та давати вказівки, які б свідчили про вирішення питань, які належать до компетенції такого суб'єкта владних повноважень, оскільки такі дії виходять за межі визначених йому повноважень законодавцем.

Наведене повністю відповідає змісту ст. 245 Кодексу адміністративного судочинства України, частиною 4 якої визначено, що у випадку, визначеному п. 4 частини другої цієї статті, суд може зобов'язати відповідача - суб'єкта владних повноважень прийняти рішення на користь позивача, якщо для його прийняття виконано всі умови, визначені законом, і прийняття такого рішення не передбачає права суб'єкта владних повноважень діяти на власний розсуд.

Тобто, у випадку, якщо прийняття рішення на користь позивача передбачає право суб'єкта владних повноважень діяти на власний розсуд, суд зобов'язує суб'єкта владних повноважень вирішити питання, щодо якого звернувся позивач, з урахуванням його правової оцінки, наданої судом у рішенні.

При цьому, у випадку, коли закон встановлює повноваження суб'єкта публічної влади в



імперативній формі, тобто його діяльність чітко визначена законом, то суд зобов'язує відповідача прийняти конкретне рішення чи вчинити певну дію.

У випадку, коли ж суб'єкт наділений дискреційними повноваженнями, то суд може лише вказати на виявлені порушення, допущені при прийнятті оскаржуваного рішення (дій), та зазначити норму закону яку відповідач повинен застосувати при вчиненні дії (прийнятті рішення) з урахуванням встановлених судом обставин, оскільки адміністративний суд не вправі перебирати на себе повноваження суб'єкта публічної адміністрації, реалізуючи за нього процедурні дії, ухвалювати рішення чи проводити адміністративну процедуру.

Таке втручання може мати місце лише у випадку, якщо судом буде встановлено, що в адміністративній процедурі фізична (юридична) особа виконала всі приписи закону, а суб'єкт владних повноважень у відповідь необгрунтовано й незаконно не вчинив належну дію чи не ухвалив необхідне рішення.

Аналізуючи даний адміністративний спір суд наголошує, що суб'єкт владних повноважень у спірних взаємовідносинах здійснив реалізацію дискреційних повноважень шляхом відмови в призначенні пенсії за віком на пільгових умовах.

Таким чином, суд вважає, що відповідач при розгляді заяви діяв поза межою наданих повноважень та реалізації дискреційних функцій, відповідно позовні вимоги в даній частині підлягають задоволенню.

Оскільки, відмовляючи у призначенні пенсії позивачу, відповідач діяв з перевищенням повноважень та не у спосіб, визначений чинним законодавством з питань пенсійного забезпечення, позовні вимоги про визнання протиправним та скасування рішення, яке оскаржується, підлягають задоволенню з ухваленням рішення про зобов'язання відповідача повторно розглянути заяву позивача від 20.01.2020 року про призначення пенсії на пільгових умовах з зарахуванням до загального стажу період навчання СПТУ № 88 з 01.09.1987 року по 16.12.1987 року та з 12.01.1990 року по 28.06.1990 року, періоду проходження військової служби з 16.12.1987 року по 12.12.1989 року, до страхового стажу період роботи з 07.12.1994 року 23.08.1995 року, до пільгового стажу період роботи з 13.08.1990 року по 13.01.1994 року, з 27.02.1996 року по 20.07.2005 року, з 22.01.2007 року по 28.11.2014 року, з урахуванням висновків суду та норм чинного законодавства.

Згідно ч. 1 ст. 90 Кодексу адміністративного судочинства України суд оцінює докази, які є у справі, за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на їх безпосередньому, всебічному, повному та об'єктивному дослідженні.

Відповідно до ч. 1 ст. 77 Кодексу адміністративного судочинства України, кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 78 цього Кодексу.

Згідно ч. 2 ст. 77 Кодексу адміністративного судочинства України, в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача, якщо він заперечує проти адміністративного позову.

В адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача, якщо він заперечує проти адміністративного позову.

Відповідачем не надано суду жодного доказу правомірності прийняття рішення, яке оскаржується, в розумінні зазначеної норми Закону.

Враховуючи наведене, та те, що невнесення спірних періодів навчання, проходження військової служби та роботи до страхового та пільгового стажу позивача є безпідставним, суд вважає за необхідне визнати протиправними дії щодо не зарахування до страхового та загального стажу періоду навчання в СПТУ № 88 з 01.09.1987 року по 16.12.1987 року та з 12.01.1990 року по 28.06.1990 року, періоду проходження військової служби з 16.12.1987 року по 12.12.1989 року, період роботи з 07.12.1994 року 23.08.1995 року до пільгового стажу



періоди роботи з 13.08.1990 року по 13.01.1994 року, з 27.02.1996 року по 20.07.2005 року, з 22.01.2007 року по 28.11.2014 року при призначенні пенсії за віком на пільгових умовах, скасувати рішення від 24.01.2020 року № 43 про відмову в призначенні пенсії за віком на пільгових умовах, зобов'язання повторно розглянути заяву від 20.01.2020 року про призначення пенсії за віком на пільгових умовах, зарахувавши до страхового та загального стажу періоду навчання в СПТУ № 88 з 01.09.1987 року по 16.12.1987 року та з 12.01.1990 року по 28.06.1990 року, періоду проходження військової служби з 16.12.1987 року по 12.12.1989 року, період роботи з 07.12.1994 року по 23.08.1995 року, до пільгового стажу періоди роботи з 13.08.1990 року по 13.01.1994 року, з 27.02.1996 року по 20.07.2005 року, з 22.01.2007 року по 28.11.2014 року, з урахуванням висновків суду та норм чинного законодавства.

Відповідно до ч. 1 ст. 139 Кодексу адміністративного судочинства України при задоволенні позову сторони, яка не є суб'єктом владних повноважень, всі судові витрати, які підлягають відшкодуванню або оплаті відповідно до положень цього Кодексу, стягуються за рахунок бюджетних асигнувань суб'єкта владних повноважень, що виступав відповідачем у справі, або якщо відповідачем у справі виступала його посадова чи службова особа.

На підставі викладеного, керуючись Конституцією України, Законом України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", Законом України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування", Кодексом адміністративного судочинства України, суд,-

#### В И Р І Ш И В :

Адміністративний позов Алексіна Едуарда Івановича (РНОКПП 2555712277, місце проживання: 84692, Донецька обл., смт. Зайцеве, вул. Лисянського, 51) до Бахмутсько-Лиманського об'єднаного управління Пенсійного фонду України Донецької області (ЄДРПОУ 42172734, юридична адреса: 84500, Донецька обл., м. Бахмут, вул. Миру, 35) про:

- визнання протиправною бездіяльності щодо незарахування періоду навчання в СПТУ № 88 з 01.09.1987 року по 16.12.1987 року та з 12.01.1990 року по 28.06.1990 року, періоду проходження військової служби з 16.12.1987 року по 12.12.1989 року, періоду роботи з 13.08.1990 року по 13.01.1994 року, не зарахування до страхового стажу період роботи з 07.12.1994 року по 23.08.1995 року, періоду роботи з 27.02.1996 року по 20.07.2005 року, періоду роботи з 22.01.2007 року по 28.11.2014 року при призначенні пенсії за віком на пільгових умовах;

- скасування рішення № 43 про незарахування періоду навчання в СПТУ № 88 з 01.09.1987 року по 16.12.1987 року та з 12.01.1990 року по 28.06.1990 року, періоду проходження військової служби з 16.12.1987 року по 12.12.1989 року, періоду роботи з 13.08.1990 року по 13.01.1994 року, не зарахування до страхового стажу період роботи з 07.12.1994 року по 23.08.1995 року, періоду роботи з 27.02.1996 року по 20.07.2005 року, періоду роботи з 22.01.2007 року по 28.11.2014 року при призначенні пенсії за віком на пільгових умовах;

- зобов'язання зарахувати до загального та пільгового стажу періоду навчання у СПТУ № 88 з 01.09.1987 року по 16.12.1987 року та з 12.01.1990 року по 28.06.1990 року, періоду проходження військової служби з 16.12.1987 року по 12.12.1989 року, періоду роботи з 13.08.1990 року по 13.01.1994 року, не зарахування до страхового стажу період роботи з 07.12.1994 року по 23.08.1995 року, періоду роботи з 27.02.1996 року по 20.07.2005 року, періоду роботи з 22.01.2007 року по 28.11.2014 року при призначенні пенсії за віком на пільгових умовах;

- зобов'язання повторно розглянути заяву від 20.01.2020 року про призначення пенсії за віком на пільгових умовах з урахуванням зарахованих до пільгового стажу періоду роботи;

- зобов'язання при призначенні пенсії за віком на пільгових умовах врахувати



страховий стаж за період роботи з 07.12.1994 року по 23.08.1995 року – задовольнити частково.

Визнати протиправними дії Бахмутсько-Лиманського об'єднаного управління Пенсійного фонду України Донецької області щодо не зарахування до страхового та загального стажу Алексіна Едуарда Івановича періоду навчання в СПТУ № 88 з 01.09.1987 року по 16.12.1987 року та з 12.01.1990 року по 28.06.1990 року, періоду проходження військової служби з 16.12.1987 року по 12.12.1989 року, період роботи з 07.12.1994 року по 23.08.1995 року до пільгового стажу періоду роботи з 13.08.1990 року по 13.01.1994 року, з 27.02.1996 року по 20.07.2005 року, з 22.01.2007 року по 28.11.2014 року при призначенні пенсії за віком на пільгових умовах.

Рішення Бахмутсько-Лиманського об'єднаного управління Пенсійного фонду України Донецької області від 24.01.2020 року № 43 про відмову в призначенні пенсії за віком на пільгових умовах Алексіну Едуарду Івановичу – скасувати.

Зобов'язати Бахмутсько-Лиманське об'єднане управління Пенсійного фонду України Донецької області повторно розглянути заяву Алексіна Едуарда Івановича від 20.01.2020 року про призначення пенсії за віком на пільгових умовах.

Зобов'язати Бахмутсько-Лиманське об'єднане управління Пенсійного фонду України Донецької області зарахувати до страхового та загального стажу період навчання в СПТУ № 88 з 01.09.1987 року по 16.12.1987 року та з 12.01.1990 року по 28.06.1990 року, період проходження військової служби з 16.12.1987 року по 12.12.1989 року, період роботи з 07.12.1994 року по 23.08.1995 року, до пільгового стажу періоду роботи з 13.08.1990 року по 13.01.1994 року, з 27.02.1996 року по 20.07.2005 року, з 22.01.2007 року по 28.11.2014 року, з урахуванням висновків суду та норм чинного законодавства.

В задоволенні іншої частини адміністративного позову – відмовити.

Стягнути з Бахмутсько-Лиманського об'єднаного управління Пенсійного фонду України Донецької області (ЄДРПОУ 42172734, юридична адреса: 84500, Донецька обл., м. Бахмут, вул. Миру, 35) (за рахунок бюджетних асигнувань) на користь Алексіна Едуарда Івановича (РНОКПП 2555712277, місце проживання: 84692, Донецька обл., смт. Зайцеве, вул. Лисянського, 51) витрати, пов'язані зі сплатою судового збору, у сумі 840 грн. 80 коп.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано.

У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Учасники справи, а також особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, мають право оскаржити в апеляційному порядку рішення суду першої інстанції повністю або частково, крім випадків, встановлених цим Кодексом.

Апеляційна скарга на рішення суду подається протягом тридцяти днів.

Якщо в судовому засіданні було оголошено лише вступну та резолютивну частини рішення (ухвали) суду, або розгляду справи в порядку письмового провадження, зазначений строк обчислюється з дня складення повного судового рішення.

До дня початку функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи апеляційні та касаційні скарги подаються учасниками справи до або через відповідні суди, а матеріали справ витребовуються та надсилаються судами за правилами, що діяли до набрання чинності цією редакцією Кодексу. У разі порушення порядку подання апеляційної чи касаційної скарги відповідний суд повертає таку скаргу без розгляду.

Під час дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), строки, визначені статтями 47, 79, 80, 114, 122, 162, 163, 164, 165, 169, 177, 193, 261, 295, 304, 309, 329, 338, 342, 363 цього Кодексу, а



також інші процесуальні строки щодо зміни предмета або підстави позову, збільшення або зменшення розміру позовних вимог, подання доказів, витребування доказів, забезпечення доказів, а також строки звернення до адміністративного суду, подання відзиву та відповіді на відзив, заперечення, пояснень третьої особи щодо позову або відзиву, залишення позовної заяви без руху, повернення позовної заяви, пред'явлення зустрічного позову, розгляду адміністративної справи, апеляційного оскарження, розгляду апеляційної скарги, касаційного оскарження, розгляду касаційної скарги, подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами продовжуються на строк дії такого карантину.

Суддя



Т.В. Давиденко

